

ברוך אתה יהוה
אלהינו מלך העולם
אשר קדשנו במצותיו
וצונו לעסוק
בדברי תורה.

Barukh Atah Adonai
Eloheinu melekh ha-olam
asher kidshanu b'mitzvotav
v'tzivanu la'asok
b'divrei Torah.

Blessed are You, YHVH,
our God, eternal sovereign, who
sanctifies us in God's connecting
command to busy ourselves
in words of Torah.

FREE WILL VERSUS
DETERMINISM?

Genesis 44:18-34

SELF-SACRIFICE; REDEEMING PAST OF SELLING JOSEPH

ויגש אליו יהודה ויאמר בני אדני
ידבר נא עבדך דבר באזני אדני
ואל יחר אפיך בעבדך כי כמוך
כפרעה: אדני שאל את עבדיו לאמר
היש לכם אב או אח: ונאמר
אל אדני יש לנו אב זקן וילד זקנים
קטן ואחיו מת ויותר הוא לבדו
לאמן ואביו אהבו:

18-20. **Yehudah** approached [Yosef] saying, "My Lord, please let your servant speak in [your] ears, and let not your anger burn against your servant, for you are as Pharaoh. My Lord asked his servants, "Do you have a father or brother?" We told my Lord, "We have an elderly father and a child of his old age, a little one. His brother is dead; he alone is left of his mother, and his father loves him.

ותאמר אל עבדך הורדהו אלי
ואשימה עיני עלי: ונאמר אל אדני
לא יוכל הנער לעזב את אביו ועזב
את אביו ומת: ותאמר אל עבדך
אם לא ירד אחיכם הקטן אתכם
לא תספון לראות פני:

21-23. You said to your servants, "Bring him down to me, that I may see him." We said to my Lord, "The boy cannot leave his father. If he leaves his father, [his father] will die." You said to your servants, "If your youngest brother does not come with you, you will not see me again."

ויהל כי עלינו אל עבדך אבי ונגד לו
את דברי אדני: ויאמר אבינו שבו
שברו לנו מעט אכל: ונאמר לא
נוכל לרדת אם יש אחינו הקטן
אתנו וירדנו כי לא נוכל לראות פני
האיש ואחינו הקטן איננו אתנו:

24-26. "When we went to your servant, my father, we told him my Lord's words. Our father said, "Go back and buy us a little food." We said, "We can't return [unless] our youngest brother is with us. We will not see him again unless our youngest brother is with us."

The Revelation.

ויאמר עבדך אבי אליו אתם ידעתם
כי שנים ילדה לי אשתי: ויצא האחד
מאתי ואמר אד טרף טרף ולא
ראיתיו עד הנה: ולקחתם גם את זה
מעם פני וקרהו אסון והורדתם
את שיבתי ברעה שאלה:

27-29. Your servant my father said to us, "You know [Raheil] bore me two sons. **One went out from me** – whom I told him was torn to pieces and did not see since. "If you take him from me too and harm befalls him, you will bring my gray hairs down in sorrow to **Sheol**." = PIT... —> JOSEPH!

ל ועתה כבאלי אל עבדך אבי והנער
איננו אתנו ונפשו קשורה בנפשו:
[שני] לא והיה פראותו כי אין הנער
ומת והורידו עבדך את שיבת עבדך
אבינו בגון שאלה:

30-31. "Now, if I come to your servant my father, and the boy is not with us – because his life is bound with the boy's life, when he sees that the boy is not with us, he will die. Your servants will have brought down the gray hairs of your servant, our father, to Sheol.

כי עבדך ערב את הנער מעם אבי
לאמר אם לא אביאנו אליך
וחטאתי לאבי כל הימים: ועתה
ישב נא עבדך תחת הנער עבד
לאדני והנער יעל עם אחיו: כי איך
אעלה אל אבי והנער איננו אתי פן
אראה ברע אשר ימצא את אבי:

32-34. For [I] your servant became surety for the boy to my father, saying, "If I do not bring him back to you, then I will bear the blame forever." So please let your servant remain as slave to my Lord instead of the boy, and let the boy go up with his brothers, lest I go to my father and the boy is not with me, and I would see the evil that would be fall my father."

halting narrative
> awe
> emotional
> over-sharing
> jumbled
> high stakes

brother(s)
> mellowed?
> grown up
> less reactive

> supreme conflict

Bereishit Rabbah 93:6

ויגש אליו יהודה... - ר' יהודה אומר הגשה למלחמה, היך מד"א ויגש יואב והעם אשר עמו למלחמה, רבי נחמיה אומר הגשה לפיוס, המד"א ויגשו בני יהודה אל יהושע לפיוסו, רבנן אמרי הגשה לתפלה, ויגש אליהו הנביא ויאמר ה' אלהי וגו', ר"א אמר פשט להון אם למלחמה אני בא, אם לפיוס אני בא, אם לתפלה אני בא.

Yehudah approached him – R. Yehudah says he approached for **battle**, as in (2 Sam. 10:13), "The people with Yoav approached for battle." R. Nehemiah says he approached for **appeasement**, as in (Jo. 14:6), "Yehudah's children approached Joshua to appease him." Rabbis say he approached for **prayer**, as in (1 Kings 18:36), "Eliyahu the Prophet approached and said, 'YHVH my God!'" **R. Elazar said: The pshat is all of them: If battle, I'm in; if to appease, I'm in; if to pray, I'm in.**

Midrash Tanhuma, P. Vayigash 3

ויגש אליו יהודה. זה שאמר הכתוב: ליש גבור בבהמה ולא ישוב מפני כל. מעשה ברבי חנינא בן דוסא, שראה את הארי ואמר לו: אי מלך חלש, לא השבעתיך שלא תראה בארץ ישראל. מיד ברח. ר' אחריו רבי חנינא, אמר לו: עניתי לך שקראתיך חלש, ומי שבראך קראך גבור, שנאמר: ליש גבור בבהמה.

Yehudah approached him – As in (Prov. 30:30), "The lion is the mightiest of beasts, not turning from anything," R. Hanina ben Dosa saw a lion and said to it, "Hah! Weak king! Did I not make you swear that you'd not be seen in the Land of Israel?!" Immediately it fled. R. Hanina ran after it and said to it: "Forgive me for calling you weak when your Creator calls you mighty: "The lion is the mightiest of the beasts."

ראה גבורתו של יהודה, עליו נאמר, חמת מלך מלאכי מות ואיש חכם וכפרנה. חמת מלך, זה יהודה. ואיש חכם וכפרנה, זה יוסף, שנאמר בו: אין נבון וחכם כמוד. כיון שראה יוסף שעלתה חמתו של יהודה, אמר, עכשו תאבד מצרים.

See Yehudah's might, of whom it is said (Prov. 16:14): "The king's wrath is like the Angel of Death, but the wise will atone for it." *The king's wrath* is Yehudah. *The wise will atone for it* is Yosef of whom [Pharaoh] said (Gen. 41:39), "There is no understanding or wisdom like yours." When Yosef saw Yehudah's wrath rise up, he said: Now Mitzrayim will be lost!

אמר רבי שמעון בן לקיש, משל לשני אטליטין תפושים זה בזה, כיון שהרגיש אחד מהן שהוא בא להנצח, אמר, עכשו ינצחני ואני נתבליש בפני הכל. מה עשה. נשקו על ידיו ושיככה חמתו של אטליטיה הגדול. אף יוסף כיון שהרגיש שעלתה חמתו של יהודה, נתירא שלא יתבליש לפני המצרים. מיד אמר לאחיו אני יוסף אחיכם...

R. Shimon ben Lakish said: This is like two wrestlers grabbing one another. When one realizes defeat is coming, they say, "I am about to be defeated and I will be disgraced before everyone!" What do they do? They kiss the other's hand and the winning wrestler's wrath lessens. So too when Yosef saw Yehudah's wrath was rising, he was afraid that he'd be disgraced before all the Egyptians. Immediately he told brothers (Gen. 45:4), "I am Yosef, your brother!"

Yalkut Shimoni, P. Vayigash 150.2

אם אשלוף חרבי אהרוג את כל מצרים אמר יוסף אם אתה מוציאה אכרוך אותה על צוארך. א"ל יהודה אני פותח פי ובולעך א"ל יוסף אם תפתח את פיך אני סותמו באבן. א"ל אם אלך אל אבי מה אומר לו. אמור לו הלך החבל אחר הדלי. התחיל יהודה כועס שלא הבין החידה שגר יוסף לפרעה שישלח לו ש' גבורים אמר בשבועה שבשקר דן אותנו. א"ל יוסף שקר לשקרי בשקר העליתם לאחיהם בבור. א"ל תגרום שאצבע שוקי מצרים בדם. א"ל נהוגים אתם בדבר שצבעתם הכתנת בדם. כיון שראה יוסף שרצה להחריב מצרים נתודע לאחיו ביקשו להרגו בא מלאך ופזרן בארבע פנות הבית. צוח יהודה קול אחד ונפלו כל שרי מצרים והפילו החיות ויוסף נפל מן הספסל ונפלו שיניהם של ש' גבורים והפכו פניהם...

[Yehudah said:] If I draw my sword I'll kill all of Egypt! Yosef said: Try it and I'll wring your neck! Yehudah said: I'll open my mouth and swallow you! Yosef said: If you open your mouth, I'll seal it with a stone. Yehudah said: If I go to my father, what will you say? [Yosef said]: I would say 'the rope follows the bucket!' Yehudah got angry because he didn't get the riddle. Yosef told Pharaoh to send 300 warriors to intercede. [Yehudah] swore: You falsely accused us! Yosef said: A lie to liars, like your lie with the brothers at the pit! ... [Yehudah] said to him: You are about to cause me to paint the markets of Egypt with blood! [Yosef] said: Like when you painted a tunic with blood? Seeing that [Yehudah] wanted to destroy Egypt, Yosef told the brothers [who he really was]. They tried to kill him, but an angel came and scattered them to the four corners of the room. Yehudah shrieked; all of Egypt's ministers and wild beasts fell, Yosef fell off the throne, and the teeth of the 300 strong men fell out....

Bamidbar Rabbah 13:3

גַּאֲוֹת אָדָם תִּשְׁפִּילְנוּ וְשֹׁפֵל רוּחַ יִתְמַד; כְּבוֹד, אָמַר רַבִּי תַנְחֻמָּא בַר אַבָּא גַּאֲוֹת אָדָם תִּשְׁפִּילְנוּ, זֶה אָדָם הָרִאשׁוֹן, כִּי־צָד בְּשַׁעַר שַׁעֲבַר אָדָם עַל צְוִיוֹ שֶׁל הַקֶּב"ה וְאָכַל מִן הָאֵילָן, בִּקְשָׁה הַקֶּב"ה שֶׁיַּעֲשֶׂה תְשׁוּבָה וּפְתַח לוֹ פֶּתַח, וְלֹא בִקֵּשׁ אָדָם...

וְשֹׁפֵל רוּחַ יִתְמַד; כְּבוֹד זֶה אַבְרָהָם שֶׁהִשְׁפִּיל רוּחוֹ וְאָמַר: וְאֲנִי עֹפָר וְאֵפֶר, לְכֹד קָרָא אוֹתוֹ הַקֶּב"ה: הָאָדָם הַגָּדוֹל בְּעֵנִיקִים, שֵׁם זֶה גָדוֹל מִן אָדָם הָרִאשׁוֹן.

ד"א גַּאֲוֹת אָדָם תִּשְׁפִּילְנוּ, זֶה פְּרָעָה שֶׁנִּתְגָּאָה עַל מֹשֶׁה וְאָמַר: מִי ה' אֲשֶׁר אֲשַׁמַּע בְּקִלְוֹ וְגו', וְהִשְׁפִּילוֹ הַקֶּב"ה: וְנִגַּר פְּרָעָה וְחִילוֹ.

וְשֹׁפֵל רוּחַ יִתְמַד; כְּבוֹד, זֶה מֹשֶׁה: לְמַתִּי אֶעֱתִיר לָךְ וְגו'.

ד"א גַּאֲוֹת אָדָם תִּשְׁפִּילְנוּ, זֶה יוֹסֵף שֶׁהִנְהִיג שְׂרָרָה.

וְשֹׁפֵל רוּחַ יִתְמַד; כְּבוֹד, זֶה יְהוּדָה שֶׁהִשְׁפִּיל עַצְמוֹ לְפָנֵי יוֹסֵף בְּשִׁבְלֵי בְנֵימִין.

Human pride will humble us and the lowly spirit will attain honor (Prov. 29:23). R. Tanhuma bar Abba said: Human pride will humble us is the first Adam. How? When he violated God's command and ate from the tree, God tried to get him to repent and gave him an opening, but Adam didn't seek it....

And the lowly spirit will attain honor is Abraham, who lowered his spirit and said [before the destruction of Sodom] (Gen. 18:27): "I am dust and ashes." That is why God called him (Josh. 14:15) the man greatest among the giants, a name greater than the first Adam.

Human pride will humble us is Pharaoh, who was prideful to Moshe saying (Ex. 5:2), "Who is YHVH that I heed his voice?" God humbled him, as in (Ps. 136:15), "God hurled him and his army [to the Sea]."

And the lowly spirit will attain honor is Moshe. [Pharaoh asked him to remove the frogs. He said, "I diminish myself for you:"] For when should I ask for you?" (Ex. 8:5).

Human pride will humble us is Yosef who behaved with superiority....

And the lowly spirit will attain honor is Yehudah, who humbled himself before Yosef for Benjamin's sake....

Genesis 45:1-15

וְלֹא-יָכַל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל הַנֹּצְבִים עָלָיו וַיִּקְרָא הוֹצִיאוּ כָל-אִישׁ מֵעָלַי וְלֹא עָמַד אִישׁ אִתּוֹ בְּהִתְנַדַּע יוֹסֵף אֶל אָחָיו: וַיִּתְּן אֶת-קוֹלוֹ בְּכִי וַיִּשְׁמְעוּ מִצְרַיִם וַיִּשְׁמַע בֵּית פְּרָעָה: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אָחָיו אֲנִי יוֹסֵף הֲעוֹד אַבִּי חַי וְלֹא-יָכִילוּ אָחָיו לַעֲנוֹת אוֹתוֹ כִּי נִבְהָלוּ מִפְּנָיו: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אָחָיו גִּשׁוּ-נָא אֵלַי וַיִּגְשׂוּ וַיֹּאמֶר אֵלַי יוֹסֵף אַחֵיכֶם אֲשֶׁר מִכְרַתֶּם אֹתִי מִצְרַיִמָּה: וַעֲתָה אֵל תִּעַצְבוּ וְאֵל-יָחַר בְּעֵינֵיכֶם כִּי-מִכְרַתֶּם אֹתִי הִנֵּה כִּי לְמַחֲלָה שָׁלַחַנִּי אֵלֵיכֶם לְפָנֵיכֶם: כִּי-זֶה שְׁנֵתִים הָרַעַב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ וְעוֹד חָמֵשׁ שָׁנִים אֲשֶׁר אֵין חֲרִישׁ וְקֹצִיר: וַיִּשְׁלַחַנִּי אֵלֵיכֶם לְפָנֵיכֶם ... לְהַחְיוֹת לָכֶם לְפָלִיטָה גְדֹלָה: ... וְהַגַּדְתֶּם לְאָבִי אֶת-כָּל-כְּבוֹדִי בְּמִצְרַיִם וְאֵת כָּל-אֲשֶׁר רָאִיתֶם וּמְהֵרָתִים וְהוֹרַדְתֶּם אֶת-אָבִי הִנֵּה: וַיִּפֹּל עַל-צוּאְרֵי בְנֵימִן-אָחָיו וַיִּבְךְּ וּבְנֵימִן בָּכָה עַל-צוּאְרָיו: וַיִּנְשָׁק לְכָל-אָחָיו וַיִּבְךְּ עֲלֵהֶם וְאַחֲרֵי כֵן דִּבְּרוּ אִתּוֹ:

Yosef could not control himself for all his attendants, so he cried out, "Everyone withdraw from me!" – so there was no one about when Yosef made himself known to his brothers. His sobs were so loud that the Egyptians heard; Pharaoh's house heard.

Yosef said to his brothers, "I am Yosef. Does my father live?" His brothers were too dumbstruck to answer him.

Yosef said to his brothers, "Come forward to me." When they came forward, he said, "I am your brother Yosef, whom you sold into Egypt. Now don't be distressed or reproach yourselves that you sold me here: it was to save life that God sent me ahead of you ... to ensure your survival on earth, and to save your lives [from famine] in an extraordinary deliverance. ...

"Go, tell my father everything about my high station in Egypt and all that you saw; and bring my father here with all speed." He fell on his brother Benjamin around the neck and wept, and Benjamin wept on his neck. He kissed all his brothers and wept on them; only then were his brothers able to talk to him.